
dat een Hebreeuwstalige gemeente van christen-joden volgens Muller-Duvernoy de geëigende instantie was om de plaats in te nemen van de jodenzening. Pilon discussieerde over dit onderwerp met zijn uit Nederland naar Israël geïmmigreerde joodse vriend Shlomo Bezek in kibboets Ayelet Hashahar; iets voorzigtiger met de Raad voor Kerk en Israël van de Nederlandse Hervormde Kerk; verder met de Zwitserse arts Hans Bernath in Nazareth en met Ton en Hanna-Louk van Stegeren in Heemstede. Roelof Bakker was echter de man die in verbinding stond met personen en instanties die het kibboetsplan zouden kunnen financieren. Naast zijn kennissenkring in de Rotterdamse havenwereld kon Bakker gebruik maken van contacten in de International Hebrew Christian Alliance (IHCA) en het International Committee on the Christian Approach to the Jews (ICCAJ).

Eerste fase: inzet voor de christen-joden in Israël, 1958-1959

Op 21 februari 1958 verstuurde Pilon vanuit Tiberias de beloofde opzet naar Bakker in Rotterdam. Als eerste bewoners van de op te richten kibboets werd gedacht aan joodse christenen die al ervaring hadden met het leven in Israël, bij voorkeur in een kibboets of moshav. Bezek had hem echter gewaarschuwd om voorzichtig te zijn: gedoopte joden wekten in de Israëliische samenleving een enorme antipathie op. Het beste zou men zich kunnen richten op 'secret believers': Israëli's die sympathiseerden met de christelijke cultuur zoals ze die in hun jeugd in Europa hadden meegekregen. Vaak ging het daarbij om gemengd-gehuwden. Volgens Pilon voelden zij zich in Israël 'displaced persons'. Ze zouden geholpen zijn met een gemeenschap waar begrip bestond voor jodendom én christendom:

Waar geestelijke ontplooiing en vrijheid van meningsuiting mogelijk is, en vooral opvoeding van de kinderen naar Christelijk beginsel.⁷

Een algemeen-protestantse grondslag was voldoende. De gemeenschap kon worden opgezet als een moshav ovdim (met een eigen erf voor ieder) of moshav shituvi (met een eigen woning per gezin, maar gemeenschappelijk gebruikte grond). Een klassieke kibboets zou inbreuk maken op het christelijke familieleven. De aanvraag bij de overheid om land te mogen kopen zou van Israëliische staatsburgers moeten uitgaan. Pilon verdiepte zich alvast in de rendabiliteit van hoenderteelt of productie van plastic poppen.⁸ Ondertussen merkte hij dat zijn eigen denken in hoog tempo radicaliseerde. De vriendschap met Bezek verdiepte zich. Voor Pilon betekende dit dat hij zijn vriend accepteerde zoals die was, zonder enige wens

⁷ J.J. Pilon aan R. Bakker, Tiberias 21 februari 1958, in: Het Utrechts Archief, archief deputaten Kerk en Israël GKN inv.nr. 371.

⁸ Cf. de memoires van J.M. Snoek, *Soms moet een mens kleur bekennen*, Kampen 1992, 187.